

Assessment Rapport

*Faculteit Rechtswetenschappen
Open Universiteit*

SEP-onderzoeksevaluatie 2016 – 2021

November 2022

Inhoud

Voorwoord.....	3
1. Inleiding	4
1.1 De evaluatie	4
1.2 De assessment procedure	4
1.3 Kwaliteit van de verkregen informatie	4
2 Missie en organisatie van Rechtswetenschappen OU	6
2.1 Inleiding.....	6
2.2 Rechtswetenschappelijk onderzoek	6
2.3 Management en organisatie.....	7
3 Assessment van het onderzoek	8
3.1 Onderzoek Rechtswetenschappen OU.....	8
3.1.1 Onderzoekskwaliteit.....	8
3.1.2 Maatschappelijke relevantie	10
3.1.3 Toekomstperspectief.....	10
3.2 PhD training en programma.....	11
3.3 Open Science	11
3.4 Academische cultuur, talentbeleid en diversiteit	12
3.5 Aanbevelingen	14
Bijlage 1 Terms of Reference	16
Bijlage 2 Research data	19
Bijlage 3 Programma Site-visit.....	20
Bijlage 4 Curricula vitae van de commissieleden	21

Voorwoord

Dit rapport geeft de bevindingen en aanbevelingen weer van een externe commissie van peers na een evaluatie van het onderzoek van de Faculteit Rechtswetenschappen van de Open Universiteit.

Onze commissie is aangesteld door het College van Bestuur van de Open Universiteit om op 28 oktober 2022 een evaluatie uit te voeren conform het nationale *Strategy Evaluation Protocol 2021-2027*.

Deze evaluatie is gebaseerd op een door de faculteit opgestelde zelf-evaluatie, op aanvullende documentatie en op gesprekken met het faculteitsbestuur, onderzoekers en PhD-kandidaten. Het rapport blikt terug op het wetenschappelijk onderzoek van de faculteit in de periode 2016-2021 en kijkt vooruit naar de onderzoeksmogelijkheden in de komende jaren. De commissie doet daartoe een aantal aanbevelingen.

Als voorzitter dank ik mijn mede-beoordelaars voor hun deskundige en eerlijke bijdragen aan de discussies en conclusies.

Wij hopen dat dit rapport een nieuwe succesvolle periode van uitstekend en maatschappelijk relevant onderzoek aan de Faculteit Rechtswetenschappen van de OU zal inluiden.

Prof.mr. Wouter Veraart
voorzitter

1. Inleiding

1.1 De evaluatie

Alle met publieke middelen gefinancierd onderzoek aan de Nederlandse universiteiten wordt periodiek geëvalueerd met inachtneming van het nationale *Strategy Evaluation Protocol 2021-2027* (SEP) dat is afgesproken tussen de Universiteiten van Nederland (UNL, voorheen VSNU), de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO), en de Koninklijke Akademie van Wetenschappen (KNAW).

Instituten of onderzoekseenheden worden aan de hand van dit protocol elke zes jaar onderworpen aan een systematische externe peer review.

1.2 De assessment procedure

De site-visit vond plaats op vrijdag 28 oktober 2022 (zie bijlage 3 voor het volledige programma) en bestond uit de volgende onderdelen:

- Startvergaderingen van de commissie
- Interview met het Faculteitsbestuur/management team
- Interviews met een selectie van senior en junior onderzoekers
- Interview met een selectie van PhD kandidaten

De commissie bestond uit:

- Prof.mr. Wouter Veraart (Vrije Universiteit) (voorzitter)
- Prof.mr.dr. Bert Marseille (Rijksuniversiteit Groningen)
- Prof.dr.mr. Charlotte Pavillon (Rijksuniversiteit Groningen)
- Dr. Maartje de Visser (Singapore Management University)
- Prof.mr. Jeroen ten Voorde (Universiteit Leiden)
- Mr. Anna de Jong (Maastricht University)
- Dr. Frans van Steijn (onafhankelijk secretaris)

(Zie bijlage 4 voor curricula vitae van de commissieleden)

1.3 Kwaliteit van de verkregen informatie

De commissie heeft haar oordeel gebaseerd op de vooraf door de Rechtenfaculteit ingediende documentatie en op de interviews gedurende de site visit. De documentatie bestond uit:

- Het Zelfevaluatierapport van de Rechtenfaculteit OU, inclusief de bijlagen (1-8) voorgeschreven door het Strategy Evaluation Protocol 2021-2027
- Midterm review 2015 – over het programma 2010-2014
- Het Strategy Evaluation Protocol 2021-2027
- Het Disciplineprotocol evaluatie rechtswetenschappelijk onderzoek 2022
- Terms of Reference
- Open access – beleidsnotitie
- Open access – stimulering van publiceren

- Het Sectorplan Rechtsgeleerdheid – Samen Sterker
- Facultair plan ten behoeve van Sectorplan Rechtsgeleerdheid
- Zelfevaluatie Sectorplan Rechtsgeleerdheid Open Universiteit
- Onderzoeksprogramma Recht in de geïndividualiseerde netwerksamenleving 20-25
- Lijst webpublicaties
- Lijst wetenschappelijke tijdschriftartikelen
- Lijst bundels, monografieën, tekst & commentaar

De commissie oordeelt dat de interviews gedurende de site-visit open, constructief en eerlijk zijn verlopen en dat de verkregen documenten een gedegen beoordeling mogelijk hebben gemaakt.

2 Missie en organisatie van Rechtswetenschappen OU

2.1 Inleiding

Het onderzoeksprogramma van Rechtswetenschappen OU (RW OU) is gestart in 2012 toen de faculteit, tot dan vooral gericht op het verzorgen van juridisch afstandsonderwijs, het mandaat kreeg wetenschappelijk onderzoek te doen met maatschappelijke relevantie en impact. Sindsdien is de onderzoekscapaciteit toegenomen (vanaf 2018 in aanzienlijke mate) tot de huidige omvang als aangegeven in bijlage 2.

2.2 Rechtswetenschappelijk onderzoek

Het onderzoek van RW OU is sinds 2012 ondergebracht in opeenvolgende onderzoeksprogramma's. Tot 2014 was dat een programma onder de titel 'Kennis en Verantwoordelijkheid in het Recht'. Van 2014-2019 werd onder de titel 'Recht in de geïndividualiseerde netwerksamenleving' onderzoek gedaan naar trends en uitdagingen van individualisering (eigen belang, keuzevrijheid) versus globalisering, en technologische ontwikkelingen. In 2020 heeft RW OU dit programma vernieuwd en verlengd tot eind 2025 na een inhoudelijke evaluatie (in een mid-term review), na de totstandkoming van het instellingsbrede programma 'De Veilige Stad' en na de start van het landelijke 'Sectorplan Rechtsgeleerdheid'. 'De Veilige Stad' is een vanuit RW OU thematisch opgezet multidisciplinair programma waaraan onderzoekers uit meerdere OU-faculteiten deelnemen. Het Sectorplan ondersteunt het facultaire onderzoek met €300.000 per jaar ten behoeve van, onder meer, het aantrekken van promovendi en junior onderzoekers. In de beoordeelde periode is het aantal onderzoeks-fte's meer dan verdubbeld tot 18,6 in 2021.

RW OU bestudeert het in Nederland geldende recht en de doorwerking van Europees, transnationaal en internationaal recht en doet daarnaast empirisch en normatief-conceptueel onderzoek naar het positieve recht. De missie van RW OU sluit aan bij die van de OU als geheel door te streven vernieuwend, open en verbonden te zijn. De faculteit heeft er daarom voor gekozen de waarde van het onderzoek te vergroten door vier strategische doelen te stellen: de versterking van het multidisciplinaire onderzoek; het verbeteren van de kwaliteit en kwantiteit van nationale en internationale onderzoeksresultaten; het aantrekken en begeleiden van promovendi en buitenpromovendi; en het bevorderen van de publiekstoegankelijkheid tot kennis door middel van open access publiceren (Open Science). In het zelfevaluatierapport zijn de acties die werden en worden ondernomen om deze doelen te bereiken gespecificeerd en afgezet tegen wat op die vlakken nu al is bereikt. De vier strategische doelen zijn aan de visitatiecommissie ter advisering voorgelegd.

2.3 Management en organisatie

Het faculteitsbestuur dat verantwoordelijk is voor het wetenschappelijk onderzoek bestaat uit decaan Prof. Ronald Janse sinds 2019 (a.i. van de Faculteit Cultuur en Rechtswetenschappen) en 2020 (Faculteit Rechtswetenschappen), coördinator onderzoek Prof. Marijke Malsch en het hoofd bureau onderzoek en onderwijs Drs. Leonie Boon-Daalmeijer. Het bestuur laat zich voor het onderzoeksbeleid adviseren door een onderzoekscommissie, bestaande uit zeven hoogleraren en universitair hoofddocenten.

De faculteit bestaat uit twee vakgroepen: Publiekrecht (secties: Strafrecht, Bestuursrecht, Internationaal & Europees recht, Staatsrecht & Encyclopedie van het recht) en Privaatrecht (secties: Algemeen, Vaardigheden en Gegevensbescherming en Privacyrecht).

De begeleiding van promovendi wordt, naast de eigen hoogleraren en onderzoekers, verzorgd door de universiteitsbrede graduate school OU-GS en het internationale samenwerkingsverband EDELNet+ van zeven Europese universiteiten. Promovendi kunnen tevens gebruik maken van het PhD cursusaanbod dat door Tilburg University beschikbaar wordt gesteld.

3 Assessment van het onderzoek

3.1 Onderzoek Rechtswetenschappen OU

De commissie heeft een kleine faculteit aangetroffen—vergeleken met andere rechtenfaculteiten in Nederland—waarin het doen van onderzoek pas sinds een decennium onderdeel uitmaakt van de activiteiten. Het deeltijd- en afstandsonderwijs van de Open Universiteit is daarbij een belangrijke inspiratiebron geweest voor het doen van onderzoek vanuit meerdere disciplines met grote relevantie voor de maatschappelijke praktijk. Opmerkelijk is de sterke groei van het onderzoek in de beoordeelde periode van de afgelopen 6 jaar. De vragen die RW OU aan de commissie heeft voorgelegd vloeien daar direct uit voort: 1. Hoe het multidisciplinaire karakter van het onderzoek te versterken; 2. Hoe met publicaties beter aan te sluiten bij het nationale en internationale hoogwaardig juridisch onderzoek; 3. Hoe meer jonge onderzoekers tot een promotie te brengen en toegang tot een academische carrière te bieden; en 4. Hoe de resultaten van het onderzoek beter beschikbaar te stellen aan de praktijk en de maatschappij.

In de zelfevaluatie heeft RW OU een duidelijk beeld geschetst van wat zij op deze vlakken al heeft gepresteerd en welke plannen zij ontwikkelt om deze ambities verder te realiseren. Voor die plannen heeft het multidisciplinaire samenwerkingsverband 'De Veilige Stad' een voorbeeldfunctie gekregen. In een van de gespreksessies heeft de commissie zich ervan overtuigd dat deze aanpak zeer succesvol is en goed aansluit bij de missie van het onderzoek van RW OU.

3.1.1 Onderzoekskwaliteit

De commissie heeft in een bijlage bij de zelfevaluatie kennisgenomen van een indrukwekkend overzicht van resultaten van onderzoek in de afgelopen zes jaar via webpublicaties (146, academisch, professioneel en populair), wetenschappelijke tijdschriftartikelen (326), en bundels en monografieën (778). De commissie acht de kwaliteit van deze publicaties hoog, waarvan een aantal zeer hoog. Een kritische noot daarbij is dat het voor de commissie niet altijd duidelijk was hoe publicaties van onderzoekers met ook aanstellingen elders aan RW OU werden en worden toegeschreven. Daarnaast tekent de commissie aan dat de notie wetenschappelijke tijdschriftartikelen door de faculteit breed wordt opgevat en bijvoorbeeld ook rechtswetenschappelijke annotaties omvat.

De faculteit heeft een actief beleid om publiceren in toptijdschriften en internationaal publiceren te stimuleren en dat is in toenemende mate ook gelukt. De commissie onderschrijft de noodzaak daarvan met het oog op het aantrekken van 2^e geldstroomfinanciering, wat in de afgelopen periode nog niet, of nauwelijks, is gerealiseerd. Maar het doel van publiceren, het bereiken van maximale impact, academisch, professioneel en maatschappelijk, mag daarbij niet uit het oog worden verloren. De commissie adviseert daarom het publicatiebeleid gericht op (internationale) toptijdschriften vooral toe te snijden

op de missie van de faculteit en individuele doelstellingen van de onderzoeker, en publiceren niet tot doel op zich te bestempelen.

De goede resultaten van het onderzoek zijn zeker ook een gevolg van de kwaliteiten van de onderzoekers. Dat blijkt bijvoorbeeld ook uit de prijzen en andere blijken van wetenschappelijke erkenning die OU-onderzoekers hebben gekregen. De toegenomen financiële ruimte is goed gebruikt om een hooggekwalificeerde onderzoeksgroep te vormen. Een gevaar voor de onderzoekskwaliteit kan zijn dat de aanwezigheid van alle juridische subdisciplines in een relatief kleine groep tot versnippering kan leiden.

Om meer focus in de onderzoeksportefeuille aan te brengen, heeft de faculteit zich voorgenomen het aansprekende voorbeeld van het project De Veilige Stad toe te passen op nog drie andere onderzoekslijnen. In de gesprekken en uit de zelfevaluatie is gebleken dat de faculteit de bestaande onderzoekslijnen van De Veilige Stad en het cluster rond digitalisering en globalisering wil uitbreiden tot vier onderzoekslijnen, zodat al het onderzoek daar uiteindelijk in kan worden ondergebracht. Ook in het kader van het Sectorplan wordt focus in het onderzoek gebracht en zijn onderzoekslijnen geformuleerd. Met dit voornemen van de faculteit zouden derhalve veel extra thema's en lijnen ontwikkeld moeten worden.

In dit kader beveelt de commissie aan niet alles tegelijkertijd te willen ontwikkelen, omdat juist dan focus verloren dreigt te gaan. De organische wijze waarop De Veilige Stad in de loop van de tijd van onderaf is ontstaan, kan ook hierin een exemplarische rol vervullen. De zich reeds ontvouwende lijn van juridische aspecten rond digitalisering is eveneens multidisciplinair en sectie-overstijgend en kan zich nu eveneens gaan bewijzen. Deze twee lijnen voldoen ook aan de missie en criteria die de faculteit zich heeft gesteld: interdisciplinair, sectie-overstijgend en maatschappelijk relevant, waardoor kansen voor externe financiering ontstaan in de 2^e en/of 3^e geldstroom. Wat multi- en interdisciplinariteit betreft, tekent de commissie aan dat niet elke bijdrage aan deze onderzoekslijnen zelf meerdere disciplines behoeft te omvatten, maar dat men binnen de thematische lijnen (programma's) dient te streven naar samenwerking met onderzoekers uit andere disciplines en faculteiten binnen (en buiten) de OU. Wat betreft de plannen voor andere onderzoekslijnen adviseert de commissie daar meer tijd voor te nemen en de organische, 'bottom up' werkwijze waar al veel ervaring mee is opgedaan, toe te passen. Dat kan starten door een derde, en later misschien nog een vierde thema geleidelijk te ontwikkelen dat ook aan de criteria voldoet van sectie-overstijgend en multidisciplinair onderzoek. Door deze gefaseerde aanpak wordt een zekere openheid geboden en ontstaat niet voor iedereen de verplichting zich meteen aan te sluiten bij een nieuwe onderzoekslijn. Door de agenda deels open te houden, behoudt de faculteit bovendien de nodige flexibiliteit en ruimte om in te gaan op veranderende wetenschappelijke en maatschappelijke uitdagingen die zich voordoen, in aansluiting op de ambities en capaciteiten van onderzoekers.

3.1.2 Maatschappelijke relevantie

Het actief uitdragen van de resultaten van het onderzoek is een van de kernwaarden van de faculteit. Op verschillende manieren wordt door de onderzoekers gecommuniceerd over de kennis die zij hebben verkregen door hun onderzoek. De commissie is onder de indruk van de omvang van deze activiteiten, getuige bijvoorbeeld de vele boeiende webpublicaties en webinar series. Alle onderzoekers lijken hierbij betrokken, ook jonge onderzoekers.

De strategie en organisatie van overige valoriserende activiteiten – onderzoek met een duidelijke impact op maatschappelijke ontwikkelingen, of op rechtspraak of wetgeving – is echter minder duidelijk voor de commissie. Het duurzaam betrekken van maatschappelijke partners bij de initiële inrichting en uitvoering van onderzoek lijkt in de faculteit minder vaak te worden toegepast. Een uitzondering is de maatschappelijke inbedding en relevantie van het onderzoek in het project De Veilige Stad. Toekomstige onderzoeksprojecten/lijnen zullen naar verwachting een vergelijkbare strategie gericht op maatschappelijke relevantie kunnen voeren.

RW OU zou in de ogen van de commissie met meer nadruk de aandacht op haar valoriserende activiteiten kunnen vestigen. Meer algemeen geldt dat de profilering van het facultaire onderzoek op de eigen website krachtiger dient te worden aangezet. Wanneer de nieuwe onderzoeklijnen verder vorm krijgen, dient een meer expliciete maatschappijgerichte strategie de nodige aandacht te krijgen.

3.1.3 Toekomstperspectief

RW OU heeft aangegeven in de komende jaren voort te willen gaan op de ingeslagen weg met een bijgestelde versie van het lopende programma 'Recht in de geïndividualiseerde netwerksamenleving'. Op dit moment beschikt de faculteit aantoonbaar over de mensen en middelen om hoogwaardig en relevant juridisch onderzoek te doen; de basisfinanciering is op orde en de inbedding in de OU biedt goede ondersteuning. De groei in de output van de afgelopen jaren geeft ook aan dat er in principe voldoende basisfaciliteiten aanwezig zijn om een succesvolle onderzoeksgroep te dragen en verder uit te bouwen. Tegelijkertijd heeft de commissie gezien dat de interne organisatie en omgeving die bij zo'n grotere en groeiende onderzoeksgroep behoort op een aantal punten nog versterking behoeft. Dat betreft o.a. de bestuurlijke taakverdeling, de ondersteuning bij subsidieaanvragen en 3^e geldstroomwerving, de promovendibegleiding, de werving en loopbaanbegeleiding en de toegang tot bibliotheekvoorzieningen.

De commissie heeft uit de gesprekken afgeleid dat de enthousiaste en ambitieuze onderzoekers nog veel zelf moeten oplossen, wat zij ook doen, maar waarvoor zij eigenlijk meer professionele ondersteuning nodig hebben. Daarover dient in de faculteit te worden nagedacht. Een van de voorbeelden daarvan is de

toegang tot materiaal en bibliotheken, zeker voor degenen die niet in Heerlen of nabij Maastricht wonen of werken. Een ander voorbeeld is de verdere professionalisering van de ondersteuning bij het indienen van 2^e en 3^e geldstroom onderzoeksvoorstellen.

Op dit moment is de rol van de decaan nog ongewijzigd ten opzichte van de vroegere, veel kleinere onderzoeksorganisatie. De commissie heeft een grote waardering voor de directe betrokkenheid van de decaan bij allerlei onderzoeksactiviteiten en -plannen in de faculteit waargenomen, maar dat kan ook een zekere kwetsbaarheid geven. De faculteit wordt daarom aangeraden te bezien of sommige functies niet kunnen worden gedelegeerd aan (leden van) de onderzoekscommissie, de promovendidecaan of individuele onderzoekers.

3.2 PhD training en programma

Het aantal promotietrajecten in RW OU is in de afgelopen periode sterk toegenomen. In lijn met de missie van de OU waren het aanvankelijk vooral buitenpromovendi en enkele docenten met een promotieopdracht, maar vanaf 2018 is ook een groeiend aantal reguliere promovendi aangesteld. Voor hun opleiding maakt de faculteit gebruik van de OU Graduate School en het internationale samenwerkingsverband EDELNet+. Daarnaast is met de Tilburg Law School de afspraak gemaakt dat de OU-promovendi gebruik kunnen maken van de promotieopleiding aldaar. De faculteit sluit met de promoties ook aan bij de in het Sectorplan geformuleerde doelstellingen. In de beoordeelde periode zijn 24 juridische proefschriften gereed gekomen.

In de gesprekken met promovendi heeft de commissie kunnen vaststellen dat zij zich in deze faculteit gestimuleerd en ondersteund weten om het traject succesvol te doorlopen. Er zijn verbeteringen in de begeleiding aangebracht, waardoor zij nu door tenminste twee (co)promotoren worden begeleid. Het proces wordt kritisch gevolgd door een onlangs aangestelde promovendidecaan. Er lijkt zeker ruimte voor een intensivering van de ondersteuning van de promovendi. De commissie acht ook een verdere verbetering nodig door het toevoegen van een niet direct betrokken beoordelaar bij het go-no go gesprek na één jaar.

De promovendi blijken onderling een actief netwerk te vormen waarin zij elkaars werk en eventuele problemen bespreken. Waar zij buiten elkaar en hun begeleiders terecht kunnen wanneer zich problemen voordoen, werd voor de commissie niet helemaal duidelijk. De commissie beveelt aan de route naar een vertrouwenspersoon of klachteninstantie explicieter te maken voor de promovendi en voor de gehele facultaire gemeenschap.

3.3 Open Science

Het toegankelijk maken van de onderzoeksresultaten voor een breed publiek is een onlosmakelijk onderdeel van de missie van RW OU, dus is *open access* publiceren een vanzelfsprekend onderdeel van de publicatiestrategie. De OU

heeft als instelling eenzelfde doel en daarom is een fonds ingesteld dat *open access* publiceren financieel ondersteunt. De faculteit is duidelijk zichtbaar, zoals hierboven ook aangegeven, door middel van webpublicaties die per definitie vrij toegankelijk zijn voor een breed publiek. De commissie heeft niet kunnen zien hoe structureel de open science doelstelling is ingebed in de facultaire praktijk en het beleid. De ondersteuning van *open access* kan naar het oordeel van de commissie intensiever. Een substantieel deel van de publicaties wordt niet in *open access* tijdschriften gepubliceerd en van plaatsing in een open repository na bijvoorbeeld een half jaar, lijkt ook nog geen sprake. De faculteit zou hiervan een concrete doelstelling kunnen maken. Ook de profielpagina's van de onderzoekers behoeven dringend verbetering en er zou beter digitaal gehost kunnen worden wat de faculteit over het onderzoek in de etalage wil zetten ter versterking van haar profiel.

3.4 Academische cultuur, talentbeleid en diversiteit

De onderzoekscultuur in de faculteit kan bij de onderzoekers zelf—en ook bij de commissie—op grote waardering en enthousiasme bogen. Er heerst een goede, collegiale sfeer waarin onderzoekers elkaar het nodige gunnen en bereid zijn gezamenlijke projecten op te pakken. Uit de gesprekken kwam ook naar voren dat zowel junior- als senioronderzoekers de hun ter beschikking staande onderzoekstijd ook daadwerkelijk konden gebruiken – een pluspunt in het licht van de werkdruk die bij andere faculteiten vanwege het vaak intensieve onderwijs aldaar juist wel sterk wordt ervaren. De ter beschikking staande onderzoekstijd wordt ook als voldoende ervaren. Sommige onderzoekers hadden 50% onderzoekstijd, anderen 30%; PhDs hadden ook echt 90% of soms juist minder, maar allen gaven aan hiermee goed te kunnen werken. Een ander opvallend positief punt is dat, anders dan elders, ook docent-onderzoekers die nog aan het promoveren zijn in deze faculteit een vaste aanstelling kunnen hebben.

Tegelijkertijd constateert de commissie dat de formele kanten rondom het snel gegroeide onderzoek nog niet volledig zijn uitgekristalliseerd. Ethische aspecten en het toezicht op wetenschappelijke integriteit komen in de zelfevaluatie niet of slechts zijdelings aan de orde. De faculteit leunt daarbij vooral op OU-brede voorzieningen, maar zal deze aspecten in haar eigen beleid een centralere plek moeten geven, nu het onderzoek aan belang wint. Aan onderzoekers en promovendi bleek het bovendien niet geheel duidelijk te zijn waar zij bij problemen op het vlak van wetenschappelijke integriteit of sociale veiligheid terecht kunnen.

De faculteit geeft aan dat het aantrekken van talent niet gemakkelijk is in de huidige arbeidsmarktomstandigheden. Ook geeft zij aan dat de diversiteit qua culturele achtergrond te wensen overlaat; de genderverdeling is wel, in toenemende mate, evenwichtig. Een concreet beleid om meer onderzoekers met een migratieachtergrond aan te trekken, ontbreekt vooralsnog.

In de gesprekken met de onderzoekers is vaak aangegeven dat deze faculteit heel goed wordt geleid en een zeer goede ondersteuning biedt aan de onderzoekers. Tegelijkertijd constateert de commissie dat nu de onderzoeksgroep groeit en de organisatie ervan complexer wordt, het verstandig zou zijn de verschillende taken en functies die nodig zijn, breder in het bestuur te beleggen dan op dit moment het geval is.

3.5 Aanbevelingen

In bovenstaande beoordeling heeft de commissie expliciet of impliciet reeds een aantal aanbevelingen gedaan en adviezen gegeven. Deze worden hier beknopt herhaald en vallen in twee componenten uiteen: A. Focus in onderzoeksambities en B. Organisatie van onderzoek.

A. Focus in onderzoeksambities

1. Naast De Veilige Stad voldoet ook de onderzoekslijn rond juridische aspecten van digitalisering aan de criteria multidisciplinair, sectie-overstijgend en maatschappelijk relevant die de faculteit zich heeft gesteld. De commissie adviseert voldoende tijd te nemen om daarnaast nog andere nieuwe thematische onderzoekslijnen op organische wijze te laten ontstaan uit de ambities en mogelijkheden van de betrokken onderzoekers.
2. De commissie adviseert voor elk van de onderzoekslijnen een meer expliciete strategie gericht op maatschappelijke relevantie, externe profilering en communicatie te formuleren.
3. De commissie beveelt aan de nodige openheid en flexibiliteit te behouden om als relatief kleine onderzoeksgroep snel en effectief te kunnen inspelen op uitdagingen en mogelijkheden die zich voordoen.
4. De commissie adviseert het beleid gericht op internationaal publiceren in toptijdschriften niet als doel op zich te hanteren, maar toe te snijden op de bredere onderzoeksmissie van de faculteit, het versterken van kansen in de 2^e geldstroom en de ontwikkeldoelen van individuele onderzoekers.

B. Organisatie van onderzoek

1. De commissie adviseert de faculteit een betere toegang tot academische bibliotheken te realiseren en daarover met zusterfaculteiten en het CVB van de OU in gesprek te gaan.
2. De commissie adviseert de ondersteuning vanuit de faculteit en de OU bij het voorbereiden van aanvragen van 2^e en 3^e geldstroomprojecten te intensiveren.
3. De commissie adviseert bij het voortgangsgesprek met de promovendi na tien maanden een niet direct betrokken beoordelaar te betrekken. Met de overige onderzoekers zouden, naar rato van hun onderzoekstijd, prestatie- en ontwikkelafspraken kunnen worden gemaakt.

4. De commissie adviseert de *open access* toegang tot alle onderzoeksresultaten beter te faciliteren.
5. De commissie adviseert met het oog op de groeiende omvang van de onderzoeksgroep te bezien of bestuurlijke taken op onderzoeksgebied breder verdeeld of gedelegeerd kunnen worden.
6. De commissie beveelt aan de route naar een facultaire vertrouwenspersoon expliciet te maken voor de facultaire onderzoeksgemeenschap en in het algemeen beter aan te geven waar mensen met zorgen of klachten rondom wetenschappelijke integriteit en/of sociale veiligheid binnen de OU terecht kunnen.
7. De commissie beveelt aan meer aandacht te besteden aan de ethische aspecten rondom het doen van, in het bijzonder, empirisch-juridisch onderzoek.
8. De commissie adviseert het diversiteitsbeleid in praktische zin aan te scherpen.

Bijlage 1 Terms of Reference

Het bestuur van de Open Universiteit presenteert hierbij de Terms of Reference aan de visitatiecommissie van de Faculteit Rechtswetenschappen. De visitatiecommissie wordt voorgezeten door Prof. mr. W. Veraart.

Inleiding

Van 1975 tot 2012 was de Open Universiteit, en daarmee de Faculteit Rechtswetenschappen, primair gericht op het aanbieden van deeltijdonderwijs aan volwassenen. Tien jaar geleden is de faculteit begonnen met een uitbreiding van het onderzoeksprogramma. In die tijd is veel bereikt. Vooral vanaf 2018 is een positieve omslag te zien waarbij onderzoek een steeds belangrijker rol is gaan spelen, onder andere dankzij een forse uitbreiding van zowel het corps van hoogleraren en universitair docenten, als het aantal promovendi.

Wij vragen de visitatiecommissie om de door de faculteit Rechtswetenschappen behaalde onderzoeksresultaten in de periode 2016-2021 en onze ambities voor de komende jaren te beoordelen, in het licht van onze doelen en strategie zoals in deze Terms of Reference beschreven. Daarbij gelden, conform het landelijke *Strategy Evaluation Protocol* en het *Disciplineprotocol evaluatie rechtswetenschappelijk onderzoek 2022*, de volgende criteria:

- Kwaliteit van het onderzoek
- Maatschappelijke relevantie van het onderzoek
- Toekomstbestendigheid van de het onderzoek van de faculteit Rechtswetenschappen

2016-2021

In 2015 vond een *midterm review* plaats van het onderzoeksprogramma 'Recht in de geïndividualiseerde netwerksamenleving' (2014-2019) van de faculteit, uitgevoerd door prof. dr. Michael Faure (UM, EUR) en prof. mr. Adriaan Dorresteyn (UU). Uit deze midterm review volgden aanbevelingen voor het onderzoeksprogramma 2016-2021. Onderdeel daarvan is het expliciet ruimte bieden voor fundamenteel onderzoek op de maatschappelijke thema's individualisering en vernetwerking. Wij vragen de visitatiecommissie in het bijzonder onderstaande doelen en strategieën te evalueren:

- Versterking multidisciplinair onderzoek. De faculteit heeft haar onderzoeksprogramma op multidisciplinair niveau versterkt door hoogleraren en universitair docenten aan te trekken die zich richten op onderzoek dat de zuiver juridische discipline overstijgt. Daarnaast is in het 'Sectorplan Rechtsgeleerdheid' en 'De Veilige Stad' expliciet ruimte geschapen voor onderzoek dat meerdere disciplines bestrijkt. Dit soort

onderzoek heeft hierdoor een stevige stimulans gekregen. Gegeven het onderzoeksprofiel van de faculteit blijft monodisciplinair onderzoek van groot belang.

- Verbeteren van de kwantiteit en kwaliteit van nationale en internationale onderzoeksresultaten. De faculteit richt zich op de groei van hoogwaardige nationale en internationale publicaties.
- Promovendi en buitenpromovendi aantrekken en begeleiden. Het aantrekken, begeleiden en ondersteunen van promovendi en buitenpromovendi.
- Open science. De faculteit maakt zich sterk voor wetenschapscommunicatie en het beschikbaar maken van onderzoeksoutput.

Documentatie

De benodigde documentatie zal 29 augustus 2022 beschikbaar zijn via een beveiligde online omgeving binnen Teams. De volgende documenten komen ten minste beschikbaar:

1. Het Zelfevaluatie-rapport van het bovengenoemde instituut, inclusief de bijlagen voorgeschreven door het Strategy Evaluation Protocol 2021-2027 (E1 t/m E4)
2. Midterm review 2015 – over het programma 2010-2014
3. Het Strategy Evaluation Protocol 2021-2027
4. Het Disciplineprotocol evaluatie rechtswetenschappelijk onderzoek 2022
5. Terms of Reference
6. Open access – beleidsnotitie
7. Open access – stimulering van publiceren
8. Het Sectorplan Rechtsgeleerdheid – Samen Sterker
9. Facultair plan ten behoeve van Sectorplan Rechtsgeleerdheid
10. Zelfevaluatie Sectorplan Rechtsgeleerdheid Open Universiteit
11. Onderzoeksprogramma Recht in de geïndividualiseerde netwerksamenleving 20-25
12. Lijst webpublicaties
13. Lijst wetenschappelijke tijdschriftartikelen
14. Lijst bundels, monografieën, tekst & commentaar

Locatiebezoek

Het locatiebezoek aan de faculteit Rechtswetenschappen van de Open Universiteit vindt plaats op vrijdag 28 oktober 2022.

Verklaring van onpartijdigheid en vertrouwelijkheid

Voordat u aan uw beoordelingswerkzaamheden begint, wordt u gevraagd een verklaring van onpartijdigheid en vertrouwelijkheid (statement of impartiality) te ondertekenen. In deze verklaring verklaart u dat u geen directe relatie of band heeft met de te beoordelen onderzoekseenheid.

Beoordelingsrapport

Wij vragen u om uw bevindingen te rapporteren in een beoordelingsrapport dat is opgesteld volgens de SEP-richtlijnen en -indeling. U wordt vriendelijk verzocht het conceptrapport uiterlijk 8 weken na het locatiebezoek naar de betreffende onderzoekseenheid te sturen. De onderzoekseenheid controleert het rapport op feitelijke onjuistheden; als deze worden geconstateerd, worden deze gecorrigeerd. Vervolgens stuurt u (de gecorrigeerde versie van) het beoordelingsrapport naar het bestuur van de Open Universiteit.

Bijlage 2 Research data

a. Peroneelssamenstelling (in fte)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Hoogleraren	1,9	1,6	2,1	2,9	2,8	2,8
UHDs	0,8	0,9	1,2	1,2	0,6	0,6
UDs	3,3	3,0	3,4	5,4	7,2	7,7
Onderzoekers	0,1	0,3	2,1	1,9	1,2	0,2
Promovendi	2,2	2,7	3,0	3,2	7,2	7,2
Totaal onderzoeks staf	8,3	8,5	11,9	14,6	19,0	18,6

b. Financiële basis (in k€)

<i>Funding (FTE):</i>	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Direct funding	8,3	7,7	11,1	13,8	18,2	17,8
Research grants	0	0	0	0	0	0
Contract research	0	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Total funding	8,3	8,5	11,9	14,6	19,0	18,6
<i>Expenditure (k€)</i>						
Personnel costs ¹	683	702	939	1.240	1.491	1.555
Material costs	0	3,2	4,8	3,6	2,6	0

¹ Exclusief docenten

Bijlage 3 Programma Site-visit

Deel I Kennismaking

visitatiecommissie en diner
Datum donderdag 27 oktober 2022, 18.00 uur

Locatie Kasteel TerWorm Heerlen

Deel II Site-visit

Datum vrijdag 28 oktober 2022

Locatie Open Universiteit, Faculteit Rechtswetenschappen,

Gebouw Milton Keynes, 0.87 Lounge, Heerlen

Tijdstip	Activiteit
8.30-9.30	Vorbereidingsoverleg visitatiecommissie
9.30-10.30	Bijeenkomst met faculteitsmanagement Ronald Janse, Marijke Malsch, Inga van Uchelen
10.45-11.30	Bijeenkomst over De Veilige Stad. Gesprekspartners: Emile Kolthoff, Mark Nelemans, Jan Willem Sap, Litska Strikwerda, Janine Janssen
11.30-12.15	Bijeenkomst met junior onderzoekers. Gesprekspartners: Laurens van Apeldoorn, Eduardo Arenas Catalan, Marelle Attinger, Jesse Claassen, Tom Herrenberg, Reijer Passchier, Mirjam van Schaik
12.15-13.15	Lunchpauze
13.15-14.00	Bijeenkomst met senior onderzoekers. Gesprekspartners: Anne Berlee, Emile Kolthoff, Rolf Ortlep, Michele Reumers, Göran Sluiter, Carla Zoethout
14.00-14.45	Bijeenkomst met promovendi. Gesprekspartners: Rick Bronsema, Yosri Hafez, Jeroen Mensink, Sophie Naber (via Teams), Nathalie Schnabl, Mridula Shobinath, Nicky Touw (via Teams), Daniëlle Visser
15.00-16.00	Evaluatieoverleg visitatiecommissie
16.30-17.00	Rapportage bevindingen visitatiecommissie aan de faculteit
17.00	Borrel en einde

Bijlage 4 Curricula vitae van de commissieleden

Wouter Veraart (chair)

Prof. mr. drs. Wouter Veraart (1971) is hoogleraar Encyclopedie der Rechtswetenschap en Rechtsfilosofie en hoofd van de Afdeling Rechtstheorie en rechtsgeschiedenis aan de Vrije Universiteit Amsterdam. Hij is verantwoordelijk voor het vak Inleiding in de Rechtswetenschap en voor diverse Encyclopedie-vakken binnen de bacheloropleidingen van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid en betrokken bij de masteropleiding Philosophy of Law and Governance.

Veraart studeerde Nederlands recht en Wijsbegeerte aan de Universiteit van Amsterdam. Voor zijn benoeming tot hoogleraar in 2009 doceerde hij rechtsfilosofie aan de VU en daarvoor rechtsgeschiedenis aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. In Rotterdam promoveerde hij in 2005 (cum laude) op het proefschrift 'Ontrechting en rechtsherstel in Nederland en Frankrijk in de jaren van bezetting en wederopbouw'.

Veraart neemt sinds 2021 deel aan het NWA-onderzoeksproject 'Pressing Matter' (over de teruggave van culturele objecten uit koloniale collecties) en is projectleider van het recentelijk door NWO gehonoreerde onderzoeksproject 'Compensation as Punishment'.

Jeroen ten Voorde

Jeroen ten Voorde (1977) is hoogleraar straf- en strafprocesrecht aan de Universiteit Leiden. Hij studeerde Nederlands recht aan de Erasmus Universiteit Rotterdam en promoveerde aldaar in 2007 op het proefschrift 'Cultuur als verweer'. Sinds 2005 is werkzaam aan de Universiteit Leiden, sinds 2021 als hoogleraar. Tussen 2014 en 2021 was hij tevens als bijzonder hoogleraar strafrechtsfilosofie (leerstoel Leo Polak) verbonden aan de Rijksuniversiteit Groningen. Ten Voorde is coördinator van het onderzoeksprogramma 'Criminal Justice. Legitimacy, Accountability and Effectivity'. Hij is lid van de programma-raad van het universitaire stimuleringsgebied Social Resilience and Security en van de universitaire Klachtencommissie ongewenst gedrag.

Ten Voorde is rechter-plaatsvervanger in de rechtbank Noord-Holland en raadsheer-plaatsvervanger in het gerechtshof Den Haag.

Bert Marseille

Bert Marseille studeerde sociologie, juridische bestuurskunde en rechten in Groningen, waar hij in 1993 promoveerde op het proefschrift 'Voorspelbaarheid van bestuurshandelen'. Hij werkte daarna als juridisch medewerker bij de rechtbank Assen. Vanaf 1999 is hij verbonden aan de Juridische Faculteit van de Rijksuniversiteit Groningen, eerst als postdoc, daarna als universitair (hoofd)docent en vanaf 2014 als hoogleraar Bestuurskunde.

Bert Marseille is voorzitter van de VAR, vereniging voor bestuursrecht, lid van de redactie van het Nederlands Tijdschrift van Bestuursrecht en van Rechtstreeks,

het wetenschappelijke periodiek van de Rechtspraak, vaste annotator van *Ars Aequi*, rechter-plaatsvervanger bij de Centrale Raad van Beroep en lid van de Visitatiecommissie Rechtspraak 2022.

Zijn onderzoek richt zich op het functioneren van procedures van geschilbeslechting, met name in het bestuursrecht. Hij was de afgelopen jaren onder meer betrokken bij onderzoek naar het voorkomen en beslechten van geschilbeslechtingsprocedures in het sociaal domein, het functioneren van procedures over mijnbouwschade in Groningen, de mogelijkheden om procedures van bezwaar en beroep te versnellen ten behoeve van het realiseren van woningbouw- en energietransitieprojecten, het hoger beroep in vreemdelingenzaken, de toepassing van behoorlijkheidsnormen door de Nationale ombudsman, mogelijke wijzigingen in de Awb ten behoeve van een responsievere bezwaarprocedure, en ervaringen van klagers bij het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (Kifid).

Maartje de Visser

Maartje de Visser is an Associate Professor of Law at the Yong Pung How School of Law and College of Integrative Studies, Singapore Management University. She is the university coordinator for Ethics and Social/Corporate Responsibility and the programme coordinator for the Individualised (Second) Major degree, and was the Associate Dean for Postgraduate Education from 2017 to 2020. Maartje holds an LLB from Maastricht University (cum laude), completed the MJur at Oxford (with distinction) and took her PhD at Tilburg University (cum laude). Her research is centered around two broad themes: constitutional engagement by courts and non-judicial actors; and transnational judicial dialogues and networking. She also has an abiding interest in studying the operationalization of global constitutional norms at the national level, as well as comparative pedagogy and methodology. Maartje has published widely on these topics, with her work appearing in leading peer-reviewed journals including the *International Journal of Constitutional Law*, *Global Constitutionalism*, the *American Journal of Comparative Law*, and the *Asian Journal of Law and Society*. She has co-edited five books and contributed chapters to more than 25 edited volumes. Maartje is the recipient of four Lee Kong Chian Fellowships for research excellence, and a member of the editorial board of the Hart Studies in Constitutional Theory Series as well as of the *European Yearbook of Constitutional Law*. She is the founding co-chair of the Singapore Chapter of ICON-S.

Anna de Jong

Anna de Jong is promovendus bij de afdeling Internationaal en Europees Recht van de Universiteit Maastricht. Ze is lid van het Maastricht Centre for European Law (MCEL), en het Maastricht Centre for Arts and Culture, Conservation and

Heritage (MACCH). Voordat zij aan haar PhD begon, werkte zij als docent bij de afdeling Privaatrecht van de Universiteit Maastricht.

Eerder was zij werkzaam bij Clifford Chance, NautaDutilh, en als cliëntadviseur bij Rabobank Nederland. Ze heeft een diverse educatieve achtergrond met een LL.B. in Nederlands recht (Rechtsgeleerdheid - Universiteit Utrecht), aangevuld met een LL.M. in internationaal recht (Globalisering en Recht: specialisatie Corporate and Commercial Law - Maastricht University) naast een LL.M van Duke University. Haar huidige belangrijkste onderzoeksinteresse betreft regulering van schijnbaar niet-reguleerbare velden; variërend van de kunstmarkt en Europese sancties, tot terrorismefinanciering en internationaal witwassen. Haar laatste publicaties richten zich dan ook op (de wisselwerking tussen) de toegenomen Europeanisering van de openbare veiligheid en de culturele sector.

Charlotte Pavillon

Charlotte Pavillon (1980) studeerde internationale betrekkingen en internationale organisaties (IBIO, 1998-2004) en Europees en internationaal recht (2002-2005, civiel effect, cum laude) aan de Rijksuniversiteit Groningen (RUG). Tijdens haar promotieonderzoek werkte zij achtereenvolgens als docent (2005-2009) en universitair docent (2009-2011) bij de Vakgroep Privaatrecht en Notarieel Recht. Na haar promotie vervolgde zij haar onderzoek als postdoctoraal onderzoeker verbonden aan de Endowed Chair Law and Governance (2011-2012). Van 2013 tot 2017 was zij werkzaam als universitair docent burgerlijk recht aan de Universiteit Leiden. In 2017 kwam zij als universitair hoofddocent verbintenissenrecht terug bij de Rijksuniversiteit Groningen, alwaar zij op 1 januari 2018 werd benoemd tot hoogleraar privaatrecht, in het bijzonder consumentenrecht. Charlotte Pavillon doet onderzoek op het terrein van het (Europees) verbintenissenrecht en het consumentenrecht in het bijzonder. Kenmerkend voor haar onderzoek is een focus op de wisselwerking tussen Europees en nationaal recht en tussen private en publieke regelgeving. In recent onderzoek heeft zij haar pijlen gericht op de 'verduurzaming' van het (consumenten)contractenrecht. Zij is voorzitter van de redactie van het Tijdschrift voor Consumentenrecht en handelspraktijken en is lid van de redactie van Contracteren en van de redactieraad van het Tijdschrift voor Bouwrecht. Zij is tevens vaste medewerker van het Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie. Sinds 2015 is zij rechter-plaatsvervanger, thans in de Rechtbank Noord-Nederland. Sinds 2022 is zij lid van de Commissie van Beroep van Kifid.

Frans van Steijn

Dr. Frans van Steijn (1949) studeerde natuurkunde (BSc) aan de Vrije Universiteit en filosofie (MA) aan de Universiteit van Amsterdam. Hij is gepromoveerd aan de UvA met een wetenschapssociologisch onderzoek naar de introductie van nieuwe kennisgebieden in de universiteiten. Vanaf 1996 was hij

staf lid bij de Vereniging van Universiteiten (VSNU, nu UNL) met als aandachtsgebieden kwaliteitszorg en onderzoeksbeleid. Vanaf september 2003 was hij tevens secretaris van het Algemeen Bestuur van de VSNU (tot 2012) en van het Rectoren College.

In 2014 is Frans van Steijn wegens pensionering uit dienst van de VSNU getreden en sindsdien opereert hij als onafhankelijk secretaris van universitaire evaluatiecommissies op het gebied van onderzoek en onderwijs.